

Lineaarialgebra ja matriisilaskenta I

10.5.2015

Helsingin yliopisto
Matematiikan ja tilastotieteen laitos
Johanna Rämö, johanna.ramo@helsinki.fi

Mitkä seuraavista väitteistä pitävät paikkansa?

- (a) Tasot ovat kahden vektorin virittämiä aliavaruuksia.
- (b) $\text{span}((1, 3, 0), (-2, 3, 0)) = \mathbb{R}^2$.
- (c) $\text{span}((1, 3, 1), (-2, 3, -1)) = \mathbb{R}^2$.

Mene osoitteeseen presemohelsinki.fi/joh ja äänestä.

Halutaan selvittää virittävätkö eräät vektorit avaruuden \mathbb{R}^3 .
Tutkimuksessa päädytään oheiseen matriisiin.

Virittävätkö vektorit avaruuden \mathbb{R}^3 ?

$$(a) \left[\begin{array}{cccc|c} 2 & 4 & 4 & -3 & a_3 - 2a_2 \\ 0 & -1 & 10 & 2 & 2a_1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & a_1 - a_2 - a_3 \end{array} \right]$$

$$(b) \left[\begin{array}{ccc|c} 2 & 4 & 4 & a_3 - 2a_2 \\ 0 & -1 & 2 & 2a_1 \\ 0 & 0 & 1 & a_1 - a_2 - a_3 \end{array} \right]$$

$$(c) \left[\begin{array}{cccc|c} 2 & 4 & 4 & -3 & a_3 - 2a_2 \\ 0 & -1 & 10 & 2 & 2a_1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & a_1 - a_2 - a_3 \end{array} \right]$$

Olkoot $\bar{w}_1, \bar{w}_2, \dots, \bar{w}_k \in W$. Vektorijono $(\bar{w}_1, \bar{w}_2, \dots, \bar{w}_k)$ on aliavaruuden W *kanta*, jos seuraavat ehdot pätevät:

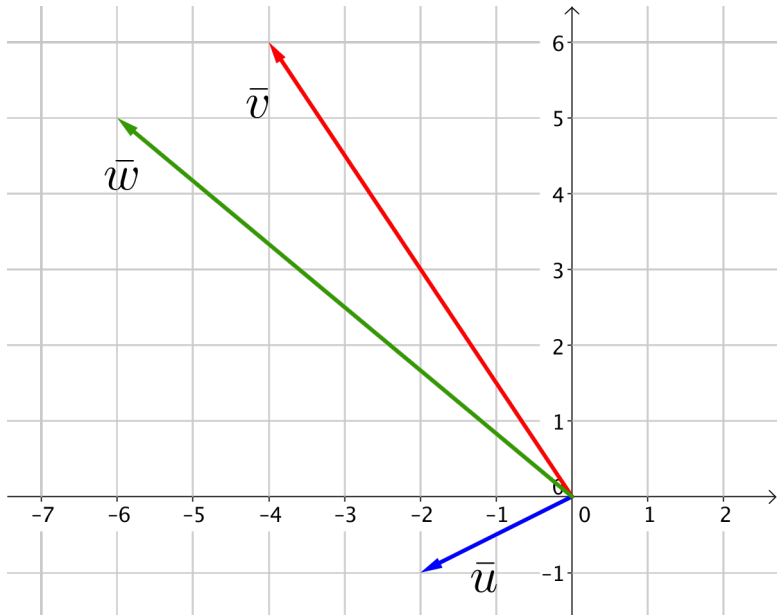
- (a) $W = \text{span}(\bar{w}_1, \bar{w}_2, \dots, \bar{w}_k)$
- (b) jono $(\bar{w}_1, \bar{w}_2, \dots, \bar{w}_k)$ on vapaa.

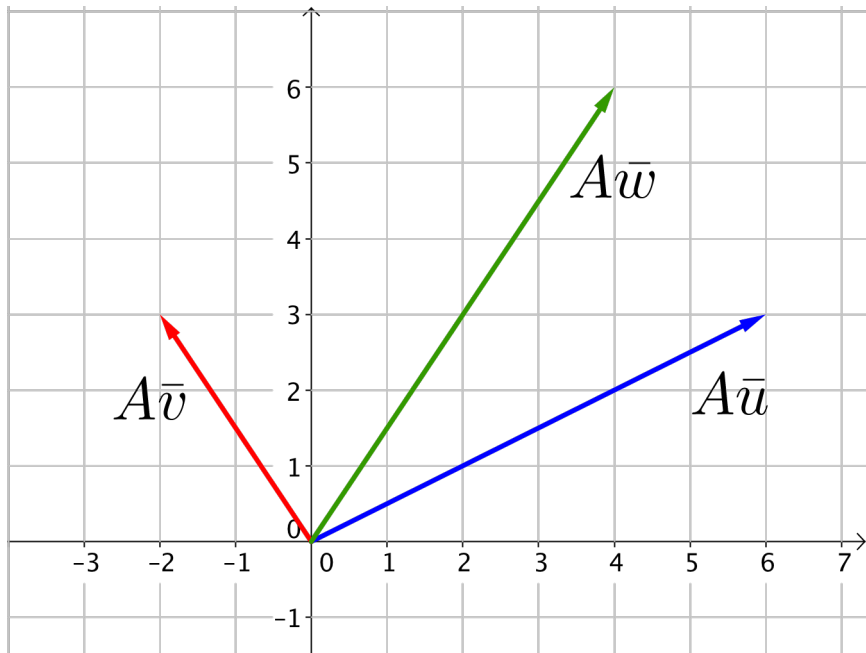

- ▶ Miten selittäisit kannan määritelmän omin sanoin? (Esim. kaverillesi, joka ei tiedä, mitä kannat ovat.)
- ▶ Miksi olemme kiinnostuneita kannoista? Mihin kantoja tarvitaan?

- ▶ Mitkä kuvan vektoreista ovat matriisin A ominaisvektoreita?
- ▶ Mikä on niitä vastaava ominaisarvo?
- ▶ Mitä muita ominaisvektoreita matriisilla on?

Mene osoitteeseen premo.helsinki.fi/joh ja äänestä.

Determinantti

Määritetään Matlabilla matriisin

$$D = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 2 \\ 3 & 1 & 2 \\ 2 & 3 & -1 \end{bmatrix}$$

determinantti.

Matlab antaa vastauksen $3.1086 \cdot 10^{-15}$.

Todellisuudessa determinantti on nolla. Missä vika?

Determinantti

Jos lasketaan 50×50 -matriisin determinantti kurssimateriaalin määritelmän avulla, täytyy laskea noin $3 \cdot 10^{64}$ laskua.

Ja usein tosielämässä käsiteltävät matriisit ovat vielä paljon isompia!

Siksi Matlab ei laskee determinantit eri tavalla.

Determinantin historia.